

แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒
อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

สารบัญ

หน้า

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๑๔
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๘
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว	๑๘
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๘
๒) ปริมาณการผลิต	๒๒
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๓
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๔
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๔
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๕
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๖
๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง	๒๖
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๖
๒) ปริมาณการผลิต	๓๐
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๑
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๒
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๒
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๓
๑.๔.๓ ชนิดสินค้ายางพารา	๓๔
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๔
๒) ปริมาณการผลิต	๓๘
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๙
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๔๐
๕) ต้นทุนการผลิต	๔๐
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๔๐
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๔๑
๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๔๓
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๔

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑
ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒
ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒
ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๔
ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๕
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๕
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๖
ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๗
ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๒
ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๓
ตารางที่ ๑๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๔
ตารางที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๘
ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๐
ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๑
ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๒
ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๔
ตารางที่ ๑๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๖ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๔
ตารางที่ ๑๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๖
ตารางที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๖
ตารางที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๘
ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๙

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๐
ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒
ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๔
ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๔
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๖
ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๗
ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๘
ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๖ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๔๐
ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๔๒
ตารางที่ ๓๒ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๓
ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	๑
ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๔
ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๑๑
อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	
ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๔
ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๕
ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๖
ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๖
ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๗
ภาพที่ ๑๑ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๑๗
ภาพที่ ๑๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย	๑๙
ภาพที่ ๑๓ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอนาจะหลวย	๑๙
ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนาจะหลวย	๒๐
ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย	๒๑
ภาพที่ ๑๖ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย	๒๒
ภาพที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๓
ภาพที่ ๑๘ แสดงวิถีการตลาดของข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๒๕
ภาพที่ ๑๙ แสดงแหล่งจุดซื้อข้าว อำเภอนาจะหลวย	๒๕
ภาพที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง	๒๗
อำเภอนาจะหลวย	
ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง	๒๗
อำเภอนาจะหลวย	
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนาจะหลวย	๒๘
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
อำเภอนาจะหลวย	
ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๐
อำเภอนาจะหลวย	
ภาพที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๑
ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย	๓๓

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย	๓๕
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย	๓๕
ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนาจะหลวย	๓๖
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย	๓๗
ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย	๓๘
ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	๓๙
ภาพที่ ๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอนาจะหลวย	๔๑

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอนาจะหลวย

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

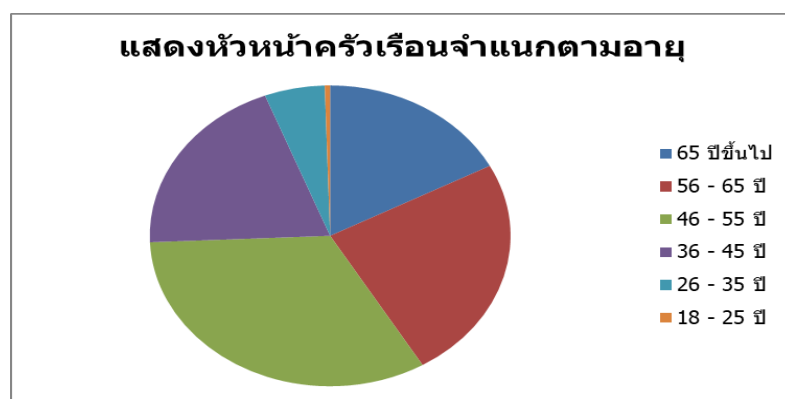
(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

อำเภอนาจะหลวย มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๐,๔๐๖ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือน เกษตรกร อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๘๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๐ อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๒,๕๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๔ อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๓,๔๒๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๘ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๒,๐๖๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๐ อายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๕๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๐ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๘๐๐	๑๗.๓๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๒,๕๑๒	๒๔.๑๔
๔๖ - ๕๕ ปี	๓,๔๒๒	๓๒.๘๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๒,๐๖๐	๑๙.๘๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๕๖๒	๕.๔๐
๑๘ - ๒๕ ปี	๕๐	๐.๔๘
รวม	๑๐,๔๐๖	๑๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

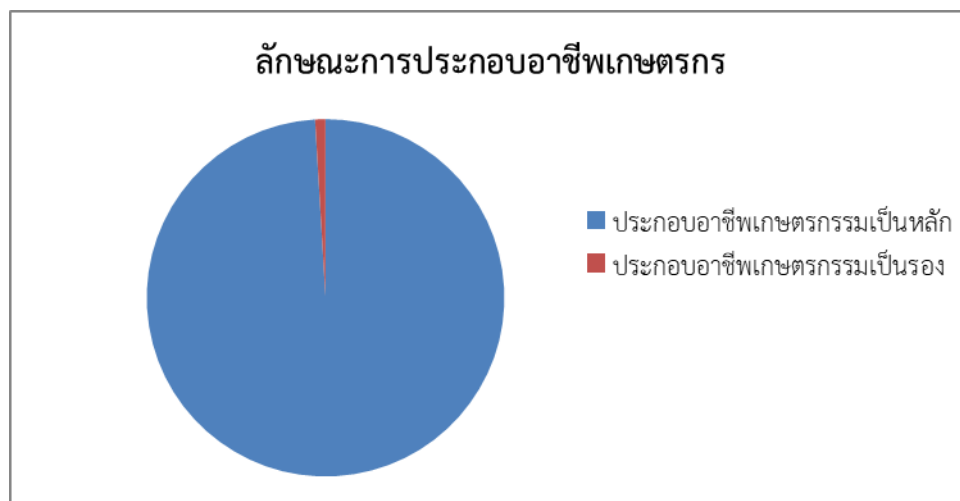
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอนาจะหลวย มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑๐,๑๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๘ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๒๙๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๓

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๐,๑๑๑	๙๗.๑๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๒๙๕	๒.๘๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

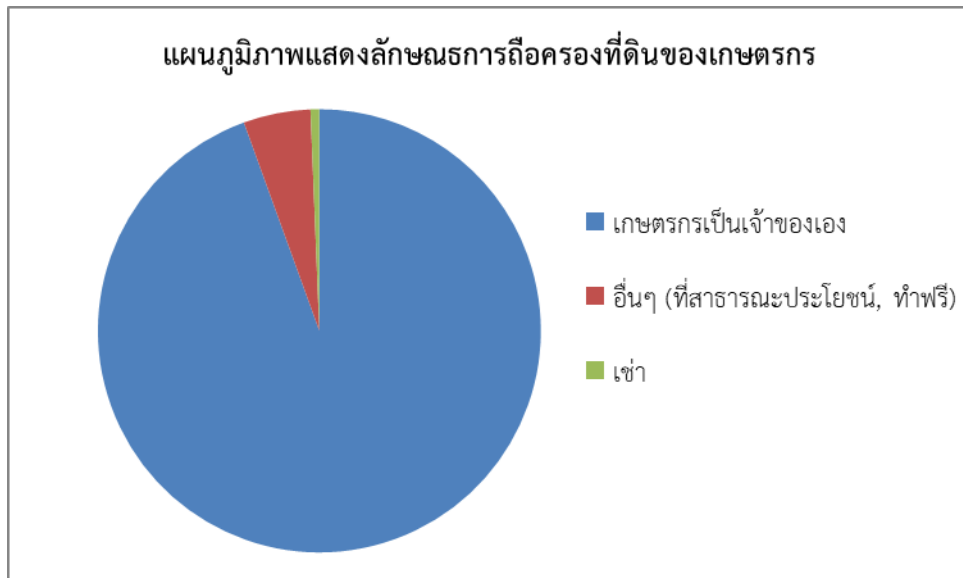
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอนาจะหลวย ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๘,๐๐๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๕ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๓,๙๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๘ และเช่า จำนวน ๑๒๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๘,๐๐๙	๖๖.๓๕
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓,๙๓๒	๓๒.๕๘
เช่า	๑๒๙	๑.๐๗

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

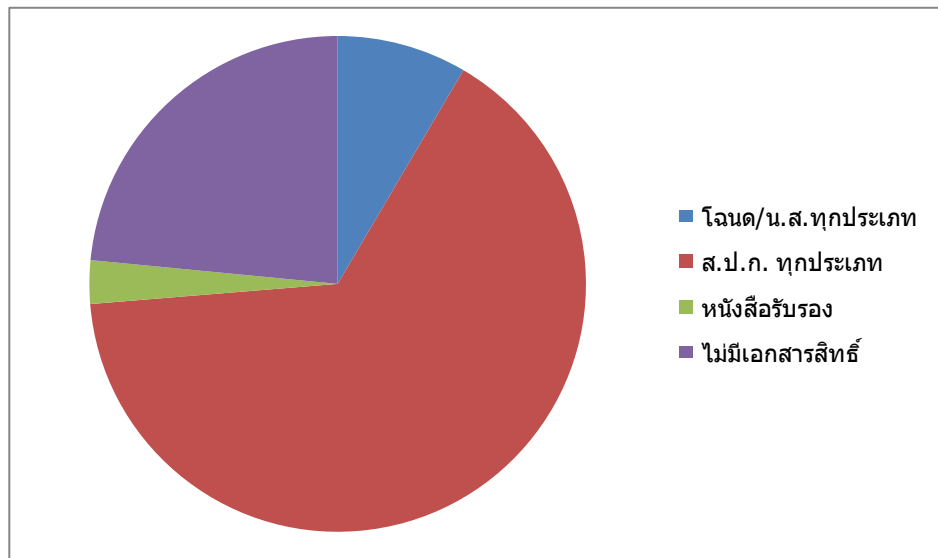
เกษตรกรอำเภอนาจะหลวย มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภท สป.ก. จำนวน ๖,๗๙๓ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖๖ เอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๘๗๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๐ และแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕๘๖ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๗

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครั้วเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๘๗๐	๖,๗๙๓	๒๗๙	๕๘๖	๘,๐๐๘

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอนาจะหลวย มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๕๒ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๖๒ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๔๔ ราย วิสาหกิจชุมชน ๙๔ แห่ง สมาชิก ๓,๓๘๐ ราย สหกรณ์จำนวน ๔ แห่ง สมาชิก ๑,๗๙๑ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๑๔ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
นาจะหลวย	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๑	๒๙	๑๒๕๐	๒	๘๕๔	๑	๗
บ้านตูม	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๑	๑๙	๘๗๑				
พรสวรรค์	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๓	๕๒๗	๑	๔๗๗	๑	๗
โสภแสง	-	-	๑	๑๑	๑	๑๒	๑๔	๒๘๓				
โนนสมบูรณ์	๑	๑๐	๑	๑๑	-	-	๖	๑๒๕	๑	๔๖๐		
โนนสวรรค์	๑	๑๐	๑	๑๐	-	-	๑๓	๓๒๔				
รวม	๕	๕๒	๖	๖๒	๔	๔๔	๙๔	๓,๓๘๐	๔	๑,๗๙๑	๒	๑๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย พ.ศ.๒๕๖๖

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอหนองหลวง มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๒๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๖ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๖ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๒ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปศุสัตว์	
หนองหลวง		๓	๑		๑	๑			
บ้านตูม		๕	๑		๑	๓			๑
พรสวรรค์	๑	๓	๑	๑	๑	๓			๑
โสกแสง		๕	๑		๑	๑			
โนนสมบูรณ์		๓	๑		๑	๒			
โนนสวรรค์		๒	๑		๑	๑			
รวม	๑	๒๑	๖	๑	๖	๑๑			๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหลวง พ.ศ.๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอหนองหลวง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๗๓ คน โดยมีอาสาปศุสัตว์ ๑ จำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๕๖ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ๗๘ ราย และหมอดินอาสา ๗๘ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
หนองหลวง			๑๙	๓๘	๑๙	๑๙		๑	
บ้านตูม		๑	๑๗	๓๔	๑๗	๑๗			
พรสวรรค์			๑๐	๒๐	๑๐	๑๐			
โสกแสง		๑	๑๑	๒๒	๑๑	๑๑	๑		
โนนสมบูรณ์		๑	๑๑	๒๒	๑๑	๑๑			
โนนสวรรค์			๑๐	๒๐	๑๐	๑๐			

รวม	๐	๓	๗๘	๑๕๖	๗๘	๗๘	๑	๑	๐
-----	---	---	----	-----	----	----	---	---	---

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร(อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.), พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอหนองหลวง มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอหนองหลวง มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
นาจะหลวย	๑	นายพา สายสมบัติ	๘๙ หมู่ ๒ ต.นาจะหลวย
บ้านตูม	๑	นางพา พาเล็ก	๙๑ หมู่ ๓ ต.บ้านตูม
พรสวรรค์	๑	นายสมาน โตนันท์	๑๙๖ หมู่ ๑ ต.พรสวรรค์
โสกแสง	๑	นายประพันธ์ วรรณสุข	๒๔๓ หมู่ ๒ ต.โสกแสง
โนนสมบูรณ์	๑	นายสมนึก บุตรนัน	๑๗๐ หมู่ ๑๐ ต.โนนสมบูรณ์
โนนสวรรค์	๑	นายใจ จันทะสี	๗๑ หมู่ ๑๐ ต.โนนสวรรค์
รวม	๖		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหลวง พ.ศ.๒๕๖๖

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมาน โตนันท์

บ้านเลขที่ ๑๙๖ บ้านฝั่งเพ หมู่ ๑ ตำบลพรสวรรค์ อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกข้าวนาปี โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากดินที่ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน จึงต้องใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลักซึ่งมีราคาแพง เมื่อเกิดโรคแมลงศัตรูพืช มักแก้ไขปัญหาโดยใช้สารเคมี ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง

แนวทางการพัฒนา : ลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยใช้แนวทางเกษตรอินทรีย์ ปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด ทำน้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้และสารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ๑.การทำเกษตรผสมผสาน

๒.การปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพ

๓.การทำอาหารไก่ไข่จากวัตถุดิบในพื้นที่

๔.การทำปุ๋ยหมัก

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การทำเกษตรผสมผสาน

๒. เกษตรทฤษฎีใหม่

๓. การจัดทำบัญชี

๔. การลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

๕. การทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๑ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอจะหลวย
จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรม หลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้าน โพนแอวขัน	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๒	โสกแสง	นายฉัตรพล มงคลกาล	๐๘๙-๙๐๗๗๐๕๘
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลโนน สวรรค์	ศูนย์เรียนรู้ ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๑๐	โนนสวรรค์	นายจันทร นามโล	๐๘๕-๑๕๓๙๖๓๐
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลโสก แสง	ศูนย์เรียนรู้ ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๙	โสกแสง	นายทอง จันทเวา	๐๘๑-๕๕๔๘๓๔๘
๔	แปลงไร่นาสวนผสมนายพา สายสมบัติ	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๒	นาจะ หลวย	นายพา สาย สมบัติ	๐๘๓-๑๐๑๐๕๖๑
๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ตำบลพรสวรรค์	ศูนย์จัดการ ดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)	๑	พรสวรรค์	นายสมาน โตนันท์	๐๘๓-๑๒๕๖๘๒๑

๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลโนนสมบูรณ์	ศูนย์จัดการ ศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.)	๕	โนน สมบูรณ์	นายสุบรรณ กุล ทอง	
๗	มีชัยฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๑	พรสวรรค์	นายมีชัย สมัย	๐๘๑-๐๗๔๔๑๕๘
๘	แปลงเกษตรผสมผสานนาย ใจ จันทะสี	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๑๐	โนนสวรรค์	นายใจ จันทะสี	๐๘๕-๑๕๓๙๖๓๐
๙	วิสาหกิจชุมชนคนเห็ด เกษตรอินทรีย์อำเภอหนอง หลวง	ศูนย์เรียนรู้ พืชผัก	๑๑	บ้านตุม	นางนารี ทองห่อ	๐๖๒-๖๓๒๑๓๓๓
๑๐	ฟาร์มตาฮักเกษตรอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้ พืชผัก	๙	บ้านตุม	นางสาวนภาลัย เพียนทอง	๐๙๕-๖๖๒๓๑๗๐
๑๑	แปลงเกษตรผสมผสานนาย วันนา มัฐผา	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๓	บ้านตุม	นายวันนา มัฐผา	๐๙๐-๐๓๘๙๘๘๐
๑๒	แปลงไร่นาสวนผสมนางสาว สุจิตรา กันทะบุตร	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/	๗	โสกแสง	นางสาวสุจิตรา กันทะบุตร	๐๘๐-๙๑๙๐๓๖๐

		เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน				
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพลังงาน แสงอาทิตย์บ้านธารไร่น้อย	ศูนย์เรียนรู้ ด้าน ชลประทาน / การใช้น้ำ อย่างรู้ คุณค่า	๙	พรสวรรค์	นายประยูร วงค์ ใหญ่	๐๙๘-๒๒๔๕๘๓๕
๑๔	แปลงเกษตรผสมผสานนาย วิชาญ ศิริพันธ์	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๒	นางจะ หลวย	นายวิชาญ ศิริ พันธ์	๐๘๒-๑๓๘๔๘๗๐
๑๕	แปลงเศรษฐกิจพอเพียงนาย คำเพชร ศิริไม้	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๑๑	โนน สมบูรณ์	นายคำเพชร ศิริ ไม้	๐๘๒-๑๓๘๔๘๗๐
๑๖	ไร่นาสวนผสม นายสำรอง จันริสา	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๓	บ้านตุม	นายสำรอง จันริ สา	๐๙๖-๑๑๕๒๗๔๕
๑๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ	๑๑	บ้านตุม	นายสงวน ปาระมี	๐๘๐-๖๐๒๔๐๗๕

		พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน				
๑๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๓	โสภแสง	นายนายพิเชษฐ์ สุ นทรารวงศ์	๐๖๓-๖๖๙๔๗๔๐
๑๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๑๑	โนน สมบูรณ์	นายบุญตา พะ เทพบริหาร	
๒๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผลตำบล นาจะหลวย	ศูนย์เรียนรู้ ด้านไม้ผล	๕	นาจะ หลวย	นายสุนทร ภู่อ่อน	๐๘๓-๓๗๑๙๙๖๔
๒๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลโสภแสง	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง/ เกษตร ทฤษฎีใหม่/ เกษตร ผสมผสาน	๖	โสภแสง	นางแพงศรี บัว ใหญ่	๐๖๔-๙๙๑๑๓๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภออำเภอนาจะหลวย มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๕ กลุ่ม ได้แก่

- ๑) แปลงใหญ่ข้าวตำบลโนนสมบูรณ์
- ๒) แปลงใหญ่ข้าวตำบลพรสวรรค์
- ๓) แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลนาจะหลวย
- ๔) แปลงใหญ่ยางพาราตำบลนาจะหลวย
- ๕) แปลงใหญ่ยางพาราตำบลพรสวรรค์
- ๖) แปลงใหญ่ยางพาราตำบลโนนสวรรค์
- ๗) แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลนาจะหลวย
- ๘) แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลบ้านดุม
- ๙) แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลโนนสวรรค์
- ๑๐) แปลงใหญ่มะม่วงหิมพานต์ตำบลนาจะหลวย

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวตำบลพรสวรรค์

ที่อยู่ หมู่ ๑ ตำบลพรสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม รวมกลุ่มผลิตข้าวคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓.๗๓๐ บาท/ไร่ เป็น ๓.๓๘๐ บาท (๑๑%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓๒๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๔๕๐ กิโลกรัม/ไร่ (๔๐.๖๓%)
- เป้าหมายรายได้ ๖.๗๕๐ บาท/ไร่
- ประเมินการกระจาย ๒.๗๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การเพิ่มผลผลิต

๓. การพัฒนาคุณภาพ

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณการ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
การไถกลบตอซัง ข้าว												↔	๒๕๐ บาท/ไร่		
ผลิตปุ๋ยหมัก อินทรีย์	←			→									๕๐๐ บาท/ไร่		
วิเคราะห์ธาตุ อาหารในดิน			←		→								๑๐๐ บาท/ แปลง		
จัดกระบวนการ เรียนรู้					←					→					
รวบรวมผลผลิต จากสมาชิก	←			→								↔		๑๖ บาท/ กก.	
แปรรูปผลผลิต	←												→	๓๕ บาท/ กก.	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	หนองหลวง	แปลงใหญ่ ปาล์มน้ำมัน ตำบลหนองหลวง	ปาล์มน้ำมัน	๔๖	๓๖๐	นายสิทธิ ภาณุธรรมณ์	๐๙๒๘๘๔๐๙๓๖
๒	หนองหลวง	แปลงใหญ่ ยางพาราตำบล หนองหลวง	ยางพารา	๔๕	๔๒๐	นายสมควร กาคำ ผุย	๐๙๙๐๗๓๘๘๘๗
๓	หนองหลวง	แปลงใหญ่มัน สำปะหลัง ตำบลหนองหลวง	มัน สำปะหลัง	๓๒	๓๑๑	นายณรงค์ชัย เรืองศรี	๐๙๘๕๑๙๐๘๙๖
๔	หนองหลวง	แปลงใหญ่ มะม่วงหิม พานต์ตำบลนา จะหลวง	มะม่วงหิม พานต์	๓๓	๓๕๔	นายศรีแย้ม นามวงศ์	๐๙๘๘๗๕๕๓๙๒
๕	พรสวรรค์	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลพรสวรรค์	ข้าว	๓๐	๖๖๖	นายสมาน โตนันท์	๐๖๒๑๙๖๙๘๐๐
๖	พรสวรรค์	แปลงใหญ่ ยางพาราตำบล พรสวรรค์	ยางพารา	๔๔	๓๕๐	นายสมาน โตนันท์	๐๖๒๑๙๖๙๘๐๐
๗	โนนสมบูรณ์	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลโนน สมบูรณ์	ข้าว	๓๓	๕๙๔	นายประยง พวงจันดา	๐๘๐๔๖๓๒๔๑๙
๘	บ้านตูม	แปลงใหญ่มัน สำปะหลัง ตำบลบ้านตูม	มัน สำปะหลัง	๓๘	๓๐๕	นายสำรวย ประสานศรี	
๙	โนนสวรรค์	แปลงใหญ่มัน สำปะหลัง ตำบลโนนสวรรค์	มัน สำปะหลัง				
๑๐	โนนสวรรค์	แปลงใหญ่ ยางพาราตำบล โนนสวรรค์	ยางพารา	๓๙	๔๕๔	นายรัศมี สุภานะ โสม	

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหลวง, พ.ศ.๒๕๖๖

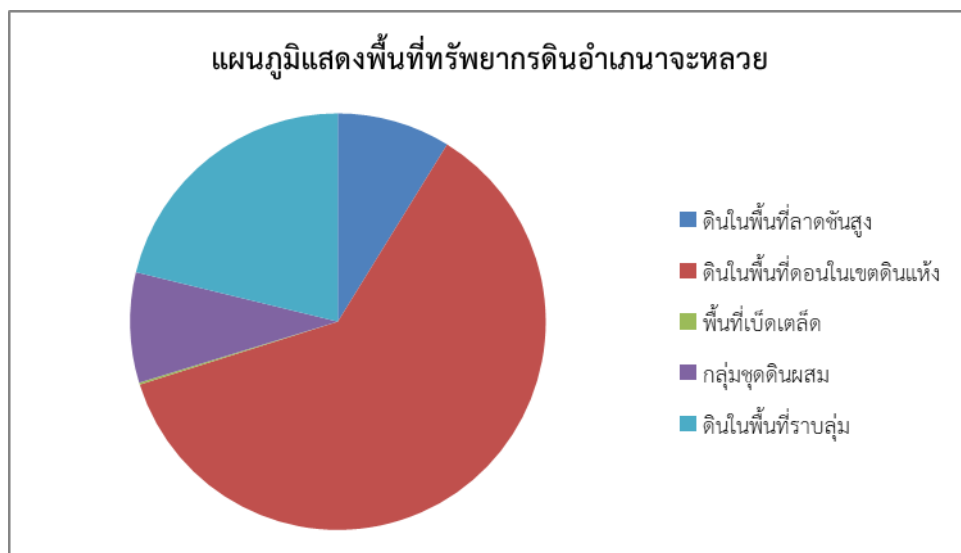
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน ดินในพื้นที่อำเภอนาจะหลวย

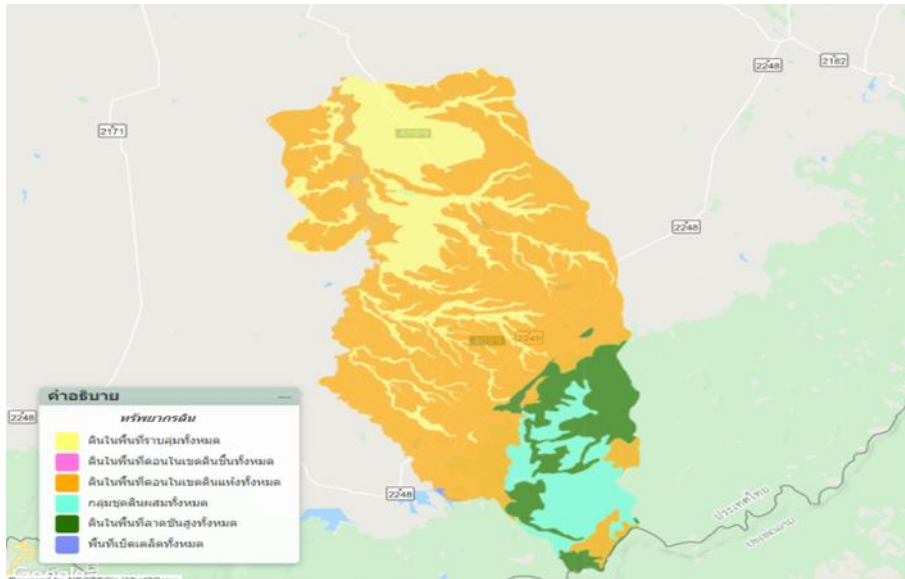
ตารางที่ ๑๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๓๒,๖๘๒	๘.๘๑
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๒๒๗,๓๖๗	๖๑.๒๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕๘๑	๐.๑๕
กลุ่มชุดดินผสม	๓๑,๗๒๓	๘.๕๕
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๗๘,๕๖๕	๒๑.๑๘

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

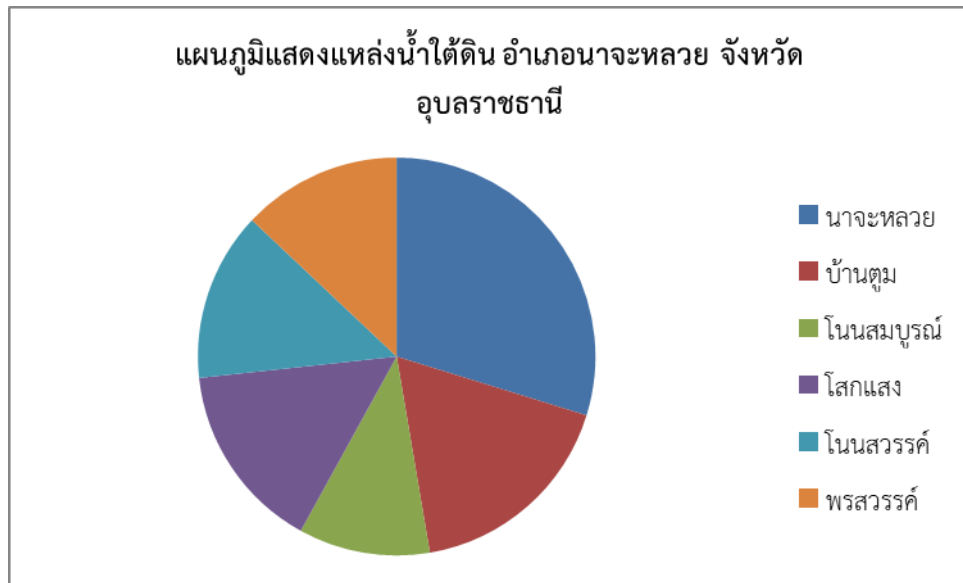
ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ทรัพยากรน้ำ

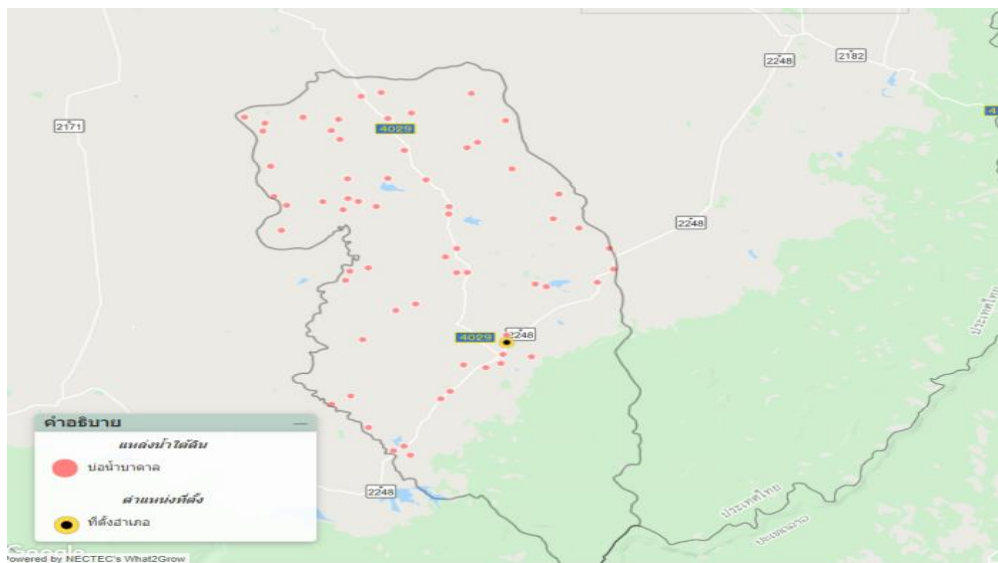
อำเภอนาจะหลวย เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งสิ้น ๑๓๑ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลนาจะหลวย	จำนวน ๓๙ บ่อ
ตำบลบ้านตูม	จำนวน ๒๓ บ่อ
ตำบลโสกแสง	จำนวน ๒๐ บ่อ
ตำบลโนนสมบูรณ์	จำนวน ๑๔ บ่อ
ตำบลโนนสวรรค์	จำนวน ๑๘ บ่อ
ตำบลพรสวรรค์	จำนวน ๑๗ บ่อ

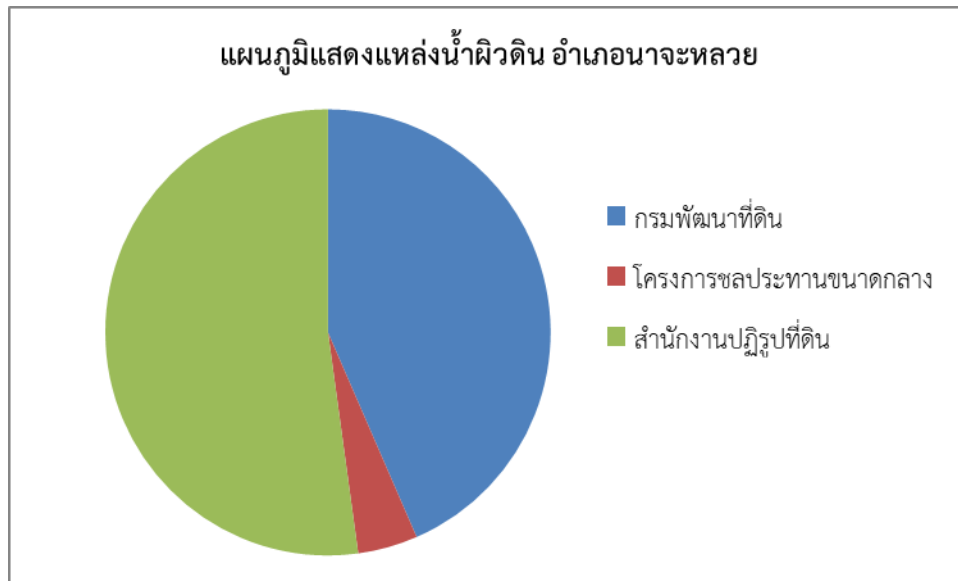

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

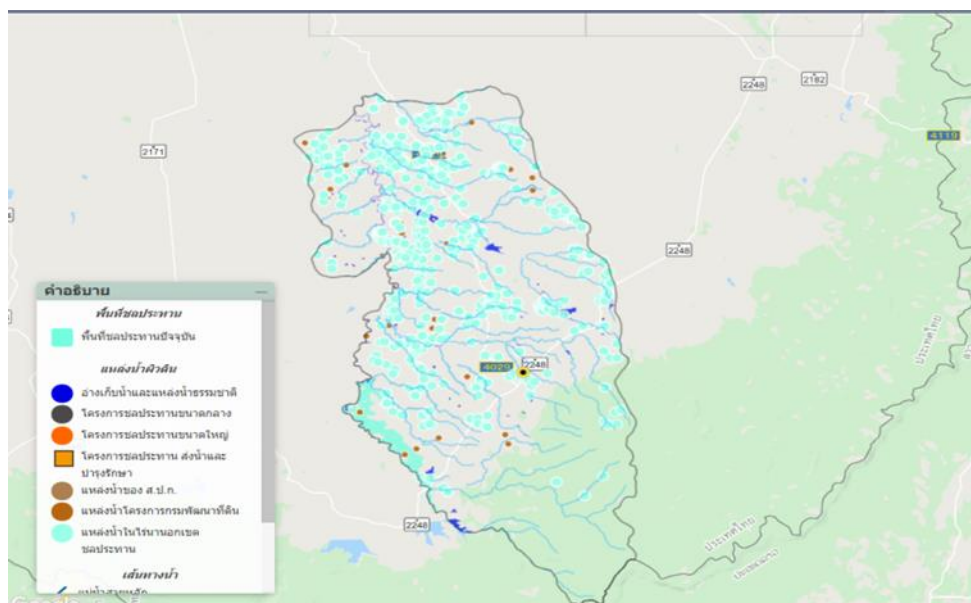

ภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอนาจะหลวย มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๐ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑ แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ๑๒ แห่ง

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี (Ubon Ratchathani Hommali หรือ Kkao Hommali Ubon Ratchathani) หมายถึง ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาว ที่แปรรูปมาจาก ข้าวหอมมะลิพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข ๑๕ ซึ่งปลูกในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีในฤดูนาปี ข้าวมีเมล็ดเรียวยาว ถ้าเป็นข้าวขาวจะมีสีขาวใส เป็นเงา มันวาว มีท้องไข่น้อยกว่าร้อยละ ๖ เมื่อนำมาหุงสุกจะมีกลิ่นหอมและมีความเหนียวนุ่ม มียางข้าวเหนียวปนเล็กน้อยเนื่องจากมีพันธุ์ข้าวเจ้าปนอยู่ตั้งแต่ในแปลงนาเป็นผลจากเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีได้จัดสรรพื้นที่ส่วนหนึ่งไว้สำหรับปลูกข้าวเหนียวเพื่อบริโภคในครัวเรือน ทำให้ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีมีลักษณะเฉพาะตัวและด้วยคุณภาพและความมีชื่อเสียงของข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีจึงได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคเป็นที่ต้องการของโรงสีและพ่อค้าข้าวทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

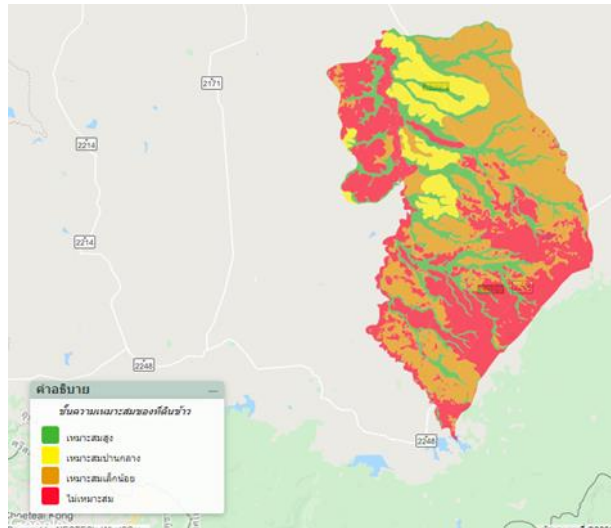
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอนาจะหลวย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑๕๖,๙๙๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๑,๘๓๖.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๗,๕๕๑.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙๗,๘๖๗.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๐๐,๘๗๔.๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๖

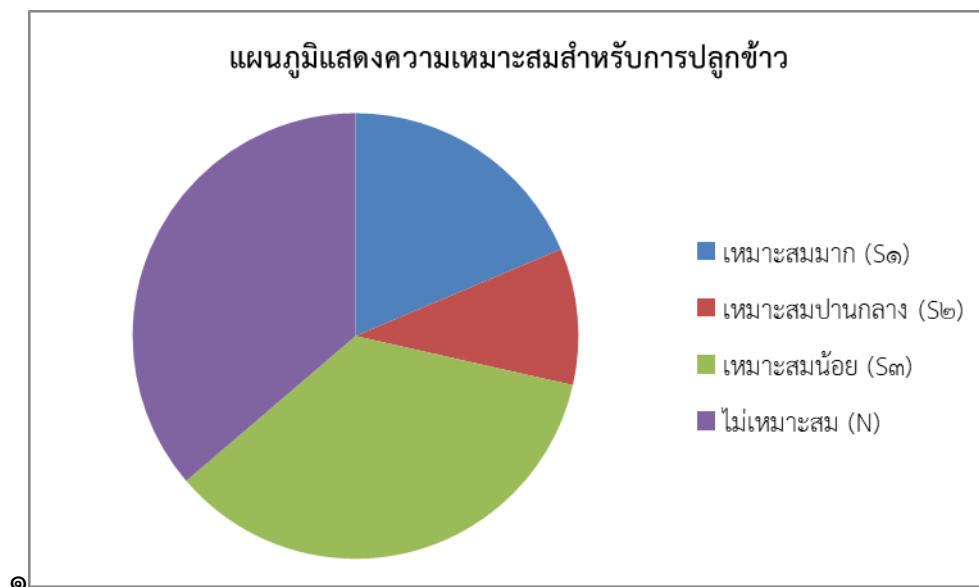
ตารางที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
นาจะหลวย	๙,๘๕๓.๔๑	๐	๒๒,๙๐๑.๒๐	๔๘,๐๐๘	๘๐,๗๖๒.๖๑
โนนสมบูรณ์	๘,๕๕๕.๕๓	๑๑,๖๕๓.๖๐	๑๐,๓๗๐.๕๐	๑,๒๒๘.๖๖	๓๑,๘๐๘.๒๙
โนนสวรรค์	๖,๐๔๒.๖๐	๑,๑๒๑.๙๙	๒,๔๐๖.๖๑	๒๓,๔๕๐.๑๐	๓๑,๐๒๑.๓๐
บ้านตูม	๑๑,๐๘๔.๗๐	๑,๒๘๔.๓๘	๒๒,๐๒๓.๗๐	๑๙,๗๘๙.๓๐	๕๔,๑๘๒.๐๘
พรสวรรค์	๙,๕๒๖.๔๓	๑๒,๗๖๙.๔๐	๖,๘๐๔.๙๔	๗,๖๕๔.๓๑	๓๖,๗๕๕.๐๘
โสกแสง	๖,๗๗๓.๖๖	๗๒๒.๔๘	๓๓,๓๖๐.๑๐	๗๔๔.๕๒	๔๑,๖๐๐.๗๖
รวม	๕๑,๘๓๖.๓๓	๒๗,๕๕๑.๘๕	๙๗,๘๖๗.๐๕	๑๐๐,๘๗๔.๘๙	๒๗๘,๑๓๐.๑๒

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

๑

ภาพที่ ๑๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอนาจะหลวย (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย พ.ศ.๒๕๖๖)

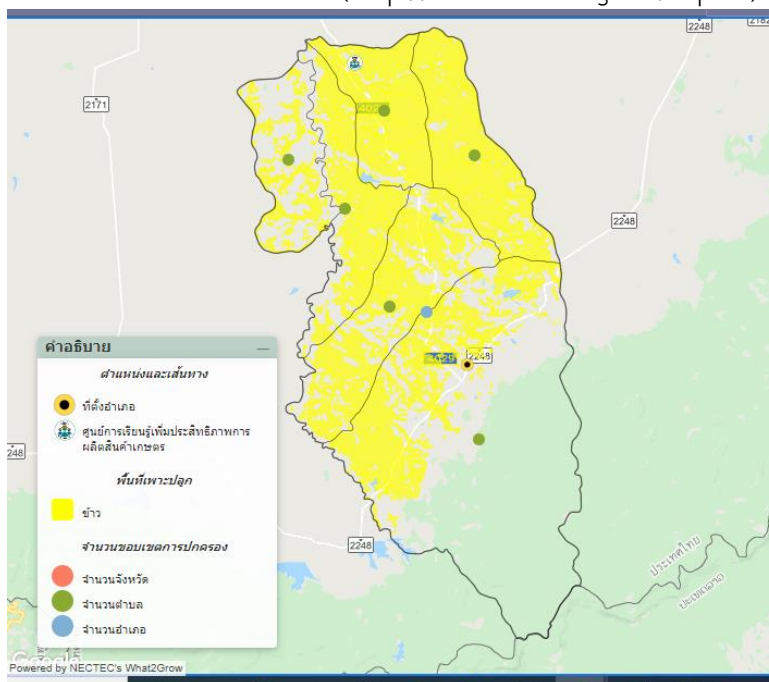
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอเกาะลพบุรี จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ ปลูกข้าว จำนวน ๑๓๘,๒๓๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านตูม จำนวน ๓๕,๓๓๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลโสกแสง จำนวน ๓๑,๕๕๖ ไร่ และตำบลนาจะหลวย จำนวน ๒๕,๖๐๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเกาะลพบุรี จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
	นาจะหลวย	๒๕,๖๐๙
	โนนสมบูรณ์	๒๐,๓๘๔
	พรสวรรค์	๑๒,๘๑๔
	บ้านตูม	๓๕,๓๓๐
	โสกแสง	๓๑,๕๕๖
	โนนสวรรค์	๑๒,๕๓๕
	รวม	๑๓๘,๒๓๐

ที่มา: รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (<http://farmer.doae.go.th/report>) พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเกาะลพบุรี

(ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

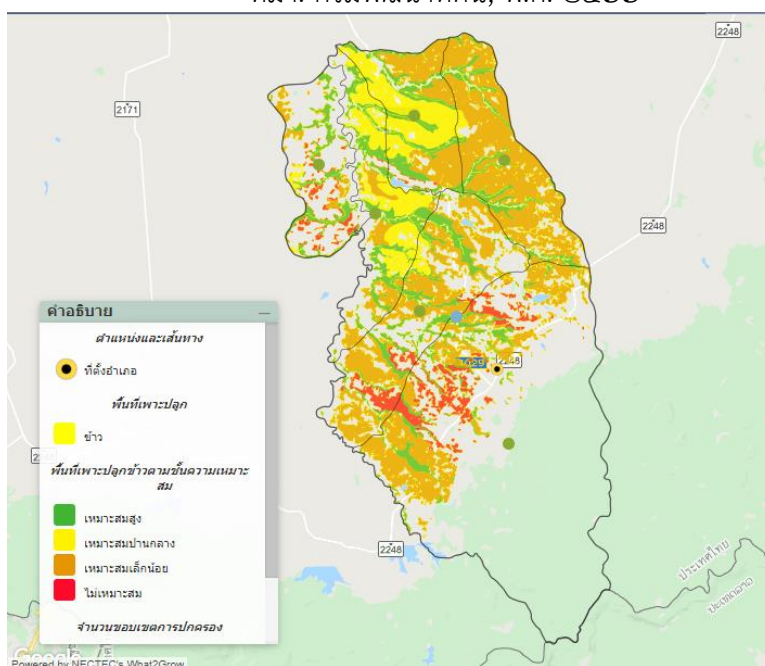
อำเภอเกาะลพบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๕๖,๙๙๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๖,๒๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๖ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๒,๗๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓)

จำนวน ๘๕,๓๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๒,๖๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๗

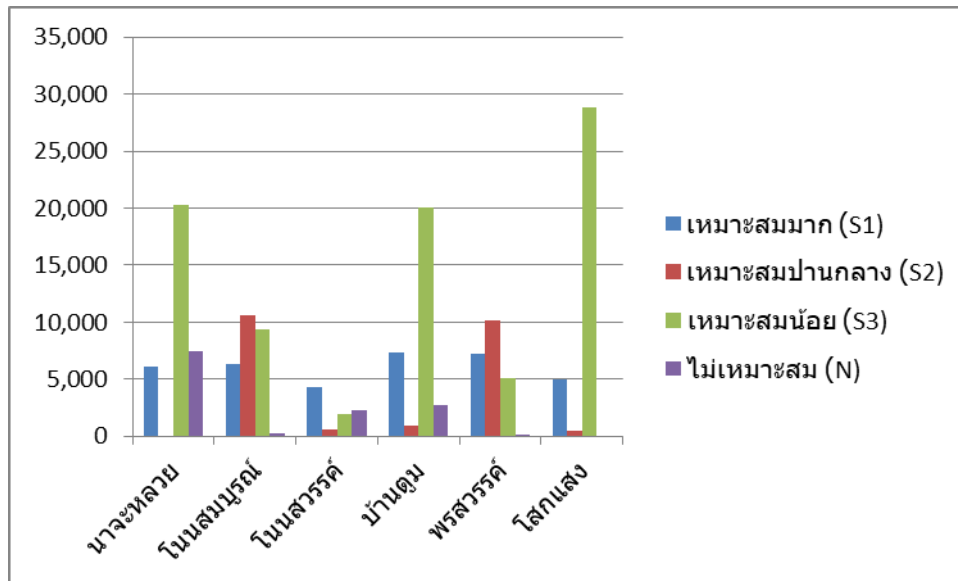
ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
นาจะหลวย	๖,๐๘๔	๐	๒๐,๒๔๑	๗,๔๒๔	๓๓,๗๔๙
โนนสมบูรณ์	๖,๓๓๔	๑๐,๕๙๘	๙,๓๑๓	๒๑๘	๒๖,๔๖๓
โนนสวรรค์	๔,๓๔๑	๕๓๘	๑,๙๗๔	๒,๒๖๕	๙,๑๑๘
บ้านตูม	๗,๒๘๕	๘๙๘	๑๙,๙๙๘	๒,๖๙๓	๓๐,๘๗๔
พรสวรรค์	๗,๑๙๔	๑๐,๑๗๓	๕,๐๘๔	๘๒	๒๒,๕๓๓
โสกแสง	๔,๙๗๓	๔๙๔	๒๘,๗๘๔	๐	๓๔,๒๕๑
รวม อำเภอ	๓๖,๒๑๑	๒๒,๗๐๑	๘๕,๓๙๕	๑๒,๖๘๒	๑๕๖,๙๘๘

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย
(ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

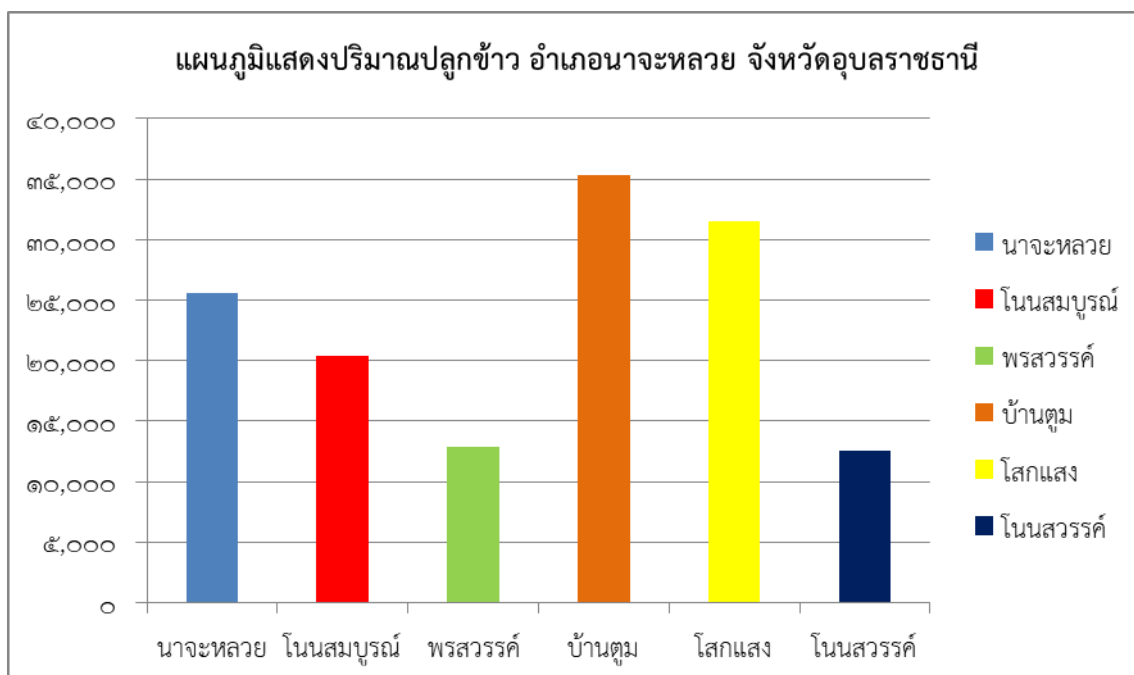
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอนาจะหลวย มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ไร่ ๑๓๘,๒๒๘ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลบ้านตูม จำนวน ๓๕,๓๓๐ ไร่ จำนวน ๒,๓๕๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลโสภแสง จำนวน ๓๑,๕๕๖ ไร่ ๑,๗๔๘ ครัวเรือน และตำบลนาจะหลวย จำนวน ๒๕,๖๐๙ ไร่ ๒,๒๕๓ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
นาจะหลวย	๒,๒๕๓	๒๕,๖๐๙	๒๕,๖๐๙	๑๐,๒๔๓.๖๐	๔๐๐
โนนสมบูรณ์	๑,๒๘๓	๒๐,๓๘๔	๒๐,๓๘๔	๘,๒๕๕.๕๒	๔๐๕
พรสวรรค์	๑,๐๓๓	๑๒,๘๑๔	๑๒,๘๑๔	๔,๙๙๗.๔๖	๓๙๐
บ้านตูม	๒,๓๕๐	๓๕,๓๓๐	๓๕,๓๓๐	๑๔,๑๓๒.๐๐	๔๐๐
โสภแสง	๑,๗๔๘	๓๑,๕๕๖	๓๑,๕๕๖	๑๒,๗๘๐.๑๘	๔๐๕
โนนสวรรค์	๑,๐๒๑	๑๒,๕๓๕	๑๒,๕๓๕	๔,๙๕๑.๓๓	๓๙๕
รวม	๙,๖๘๘	๑๓๘,๒๒๘	๑๓๘,๒๒๘	๕๕,๓๖๐.๐๙	

ที่มา :รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (<http://farmer.doae.go.th/report>) พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) พันธุ์ที่ปลูกได้ข้าวเหนียว, กข.๑๕ (๕๐%), ข้าวเจ้าขาวดอกมะลิ ๑๐๕ (๔๐%), กข.๖ (๕%) ข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมือง (๕%)
- (๒) เกษตรกรไถเตรียมดิน ๑ ครั้งก่อนหว่าน ประมาณ ๗ - ๒๐ วัน และหว่านเมล็ดพันธุ์ จากนั้นพรวนดินกลบ
- (๓) การปลูก มี ๒ วิธี คือ นาคหว่าน และนาดำ ถ้านาคำเกษตรกรจะปักดำหลังจากเพาะกล้าได้ ๑ เดือน ไถจะไถแปร ๑ ครั้งและคราดเอาวัชพืชออก โดยปักดำ ๒-๓ ต้นต่อ ๑ กอ ใช้ระยะห่างระหว่างต้น ระหว่างแถว ๒๐- ๒๕ เซนติเมตร
- (๔) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๑๖ - ๘ หรือ ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๐-๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกรจะแบ่งใส่ ๒ ครั้ง คือ หลังปักดำ ๑๐-๑๕ วัน และ ช่วงข้าวแตกกอเต็มที่ ส่วนการใส่ปุ๋ยแต่งหน้า โดยใช้ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ในช่วงข้าวตั้งท้อง อัตรา ๕ กิโลกรัมต่อไร่ มีเกษตรกรบางกลุ่มเท่านั้นที่ใส่
- (๕) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว พบว่ามีการใช้น้อยมาก ส่วนใหญ่ใช้ใน ระยะกล้าและระยะข้าวแตกกอ ได้แก่ โรคไหม้ เพลี้ยจักจั่น บั่ว หนอนกอข้าว สารเคมีที่ใช้ได้แก่ เบ็นโนมิว, โมโนโครโทฟอส
- (๖) การดูแลรักษา โดยทั่วไปจะมีการดูแลรักษาเป็นประจำ เช่น การท่อน้ำเข้านา การกำจัดวัชพืช จนกว่าข้าวจะสุกเต็มที่ และจะเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน ตาม ๑-๓ แดงเพื่อลดความชื้น และนวดด้วยเครื่องนวด หลังจากนั้นเกษตรกรจะเก็บไว้บริโภคและทำพันธุ์ ส่วนที่เหลือจะจำหน่ายเป็นข้าวเปลือกให้พ่อค้าในหมู่บ้านและอำเภอต่อไป

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอนาจะหลวย มีการปลูกข้าว ดังนี้

ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี					←							→
ข้าวนาปรัง	←			→								

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอนาจะหลวย มีต้นทุนการผลิตข้าว พื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิต

ข้าว เป็นเงิน ๒,๙๓๐ บาท

ตารางที่ ๑๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๖ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ต้นทุนการผลิต	เงิน (บาท)
๑. ค่าเตรียมดิน/ไถ	๕๐๐
๒. ค่าจ้างปลูก,เก็บเกี่ยว	๗๐๐
๓. ค่าบำรุงรักษา	๒๕๐
ต้นทุนการผลิต	เงิน (บาท)
๔. ค่าปุ๋ย	๖๘๐
๕. ค่าพันธุ์	๕๐๐
๖. อื่น ๆ (ขนส่ง,น้ำมันเชื้อเพลิง)	๓๐๐
ค่าใช้จ่ายรวม	๒,๙๓๐
ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	๗

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรขายข้าวเปลือกให้กับโรงสีข้าว หรือ

(๑) วิธีการตลาด

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอหนองหลวง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านต้นแบบการผลิตข้าว จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน - ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๑๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสมาน โตนันท์	๑	พรสวรรค์	หนองหลวง	๒๕๖๕	การทำนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหลวง, พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

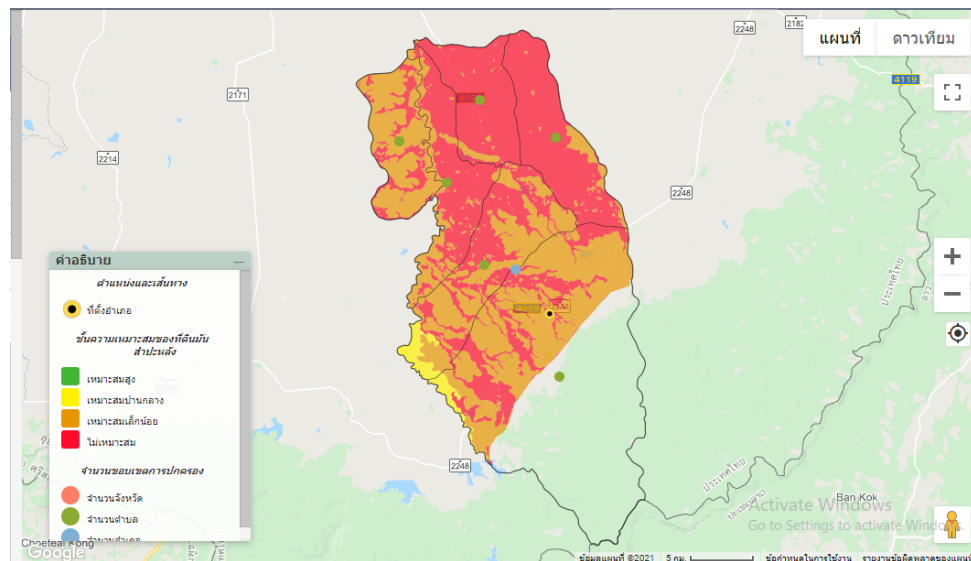
อำเภอหนองหลวง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน ๒๗๘,๑๓๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖,๓๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒๖,๑๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๓๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔๕,๖๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๔

ตารางที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลังการปลูก (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
หนองหลวง	๐	๒,๓๒๖	๕๖,๖๐๕	๒๑,๘๓๑	๘๐,๗๖๒
โนนสมบูรณ์	๐	๐	๑,๕๖๘	๓๐,๒๔๐	๓๑,๘๐๘
โนนสวรรค์	๐	๐	๒๔,๙๘๓	๘,๐๓๘	๓๓,๐๒๑
บ้านตูม	๐	๔,๐๐๗	๒๘,๔๘๑	๒๑,๖๙๓	๕๔,๑๘๑
พรสวรรค์	๐	๐	๑๐,๗๔๓	๒๖,๐๑๑	๓๖,๗๕๔
โสกแสง	๐	๐	๓,๗๖๔	๓๗,๘๓๖	๔๑,๖๐๐
รวม	๐	๖,๓๓๓	๑๒๖,๑๔๕	๑๔๕,๖๕๑	๒๗๘,๑๓๐

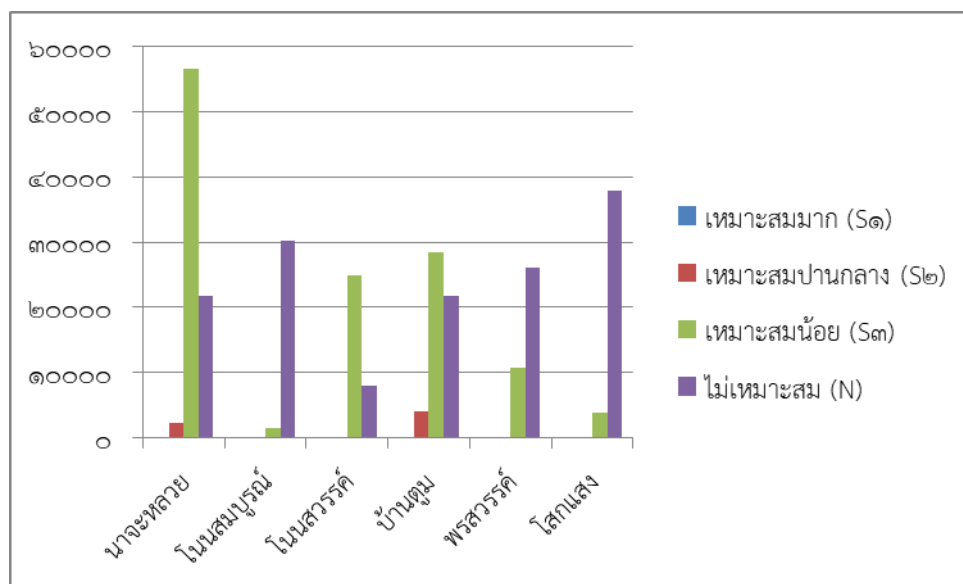
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย (ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๒๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

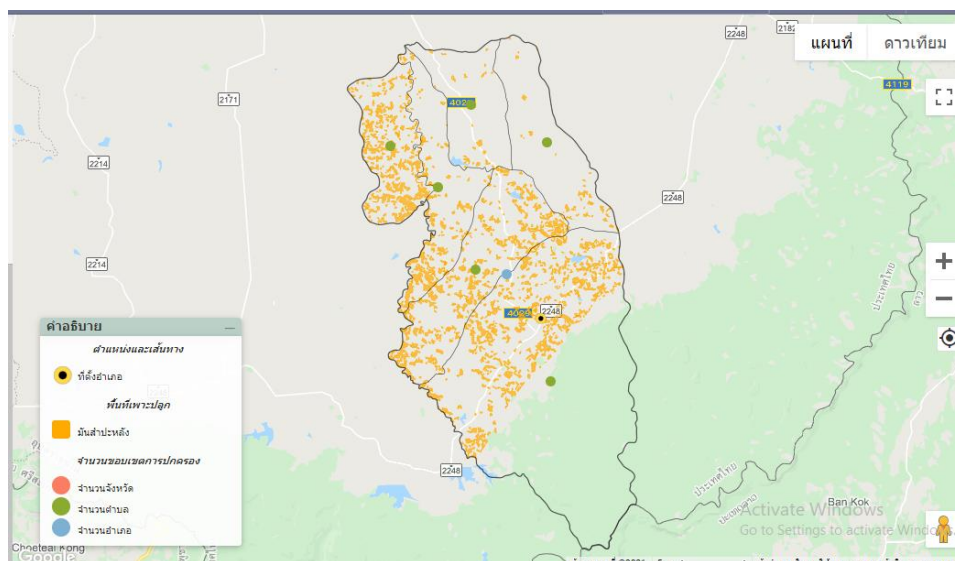
อำเภอจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๕,๔๓๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลนาจะหลวย จำนวน ๑๔,๐๖๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลบ้านตูม จำนวน ๙,๘๓๗ ไร่ ตำบลโนนสวรรค์ จำนวน ๗,๐๘๓ ไร่ ตำบลโสกแสง จำนวน ๑,๙๗๐ ไร่ ตำบลพรสวรรค์ จำนวน ๑,๙๕๖ ไร่ และตำบลโนนสมบูรณ์ ๕๒๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง(ไร่)
๑	นาจะหลวย	๑๔,๐๖๓
๒	โนนสมบูรณ์	๕๒๐
๓	พรสวรรค์	๑,๙๕๖
๔	บ้านตูม	๙,๘๓๗
๕	โสกแสง	๑,๙๗๐
๖	โนนสวรรค์	๗,๐๘๓
	รวม	๓๕,๔๒๙

ที่มา: รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (<http://farmer.doae.go.th/report>) พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอจะหลวย

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

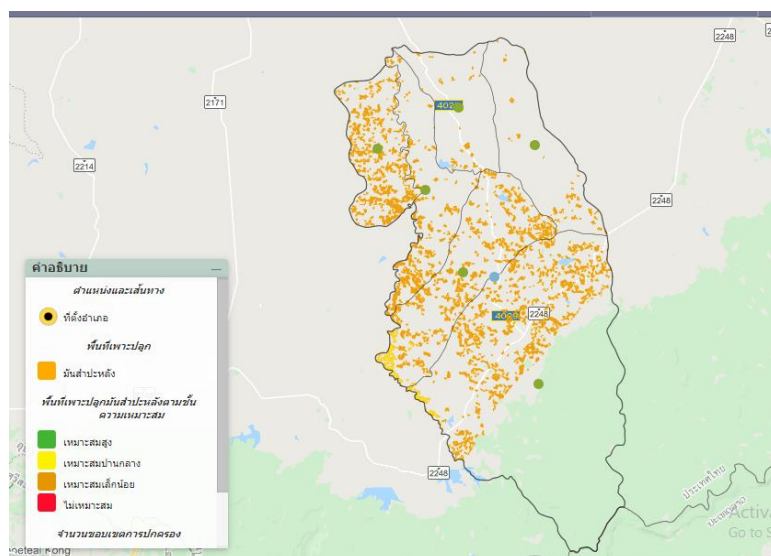
อำเภอจะหลวย มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓๑,๕๐๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๕๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๓ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๙,๙๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๒ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๑.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
นาจะหลวย	๐	๕๐๑.๙๔	๑๐,๙๙๑	๑๑.๒๔	
โนนสมบูรณ์	๐	๐	๔๙๕.๑๔	๐	
โนนสวรรค์	๐	๐	๖,๔๖๙.๓๗	๐	
พรสวรรค์	๐	๐	๔,๐๓๔	๐	
บ้านตูม	๐	๑,๐๕๓	๗,๒๓๐	๐	
โสกแสง	๐	๐	๒๗๐	๐	

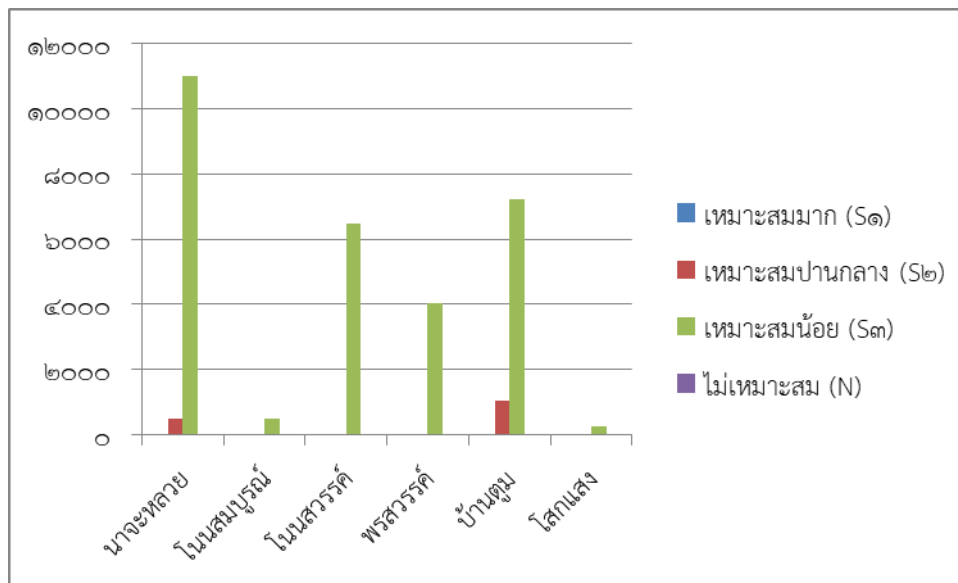
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย (ที่มา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองหลวง

ภาพที่ ๒๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองหลวง
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

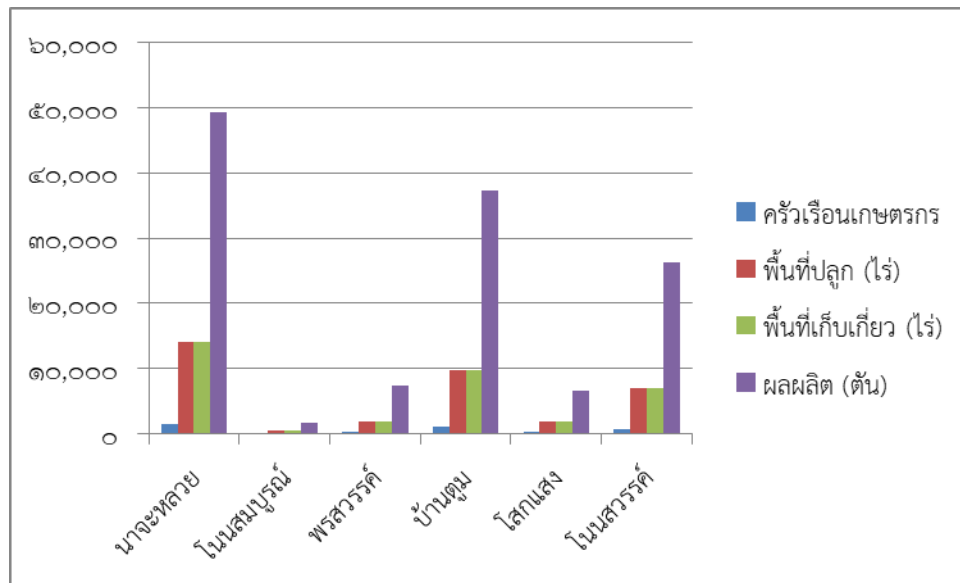
อำเภอหนองหลวง มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๕,๔๓๑ ไร่ ๑,๕๙๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลหนองหลวง จำนวน ๑๔,๐๖๓ ไร่ จำนวน ๑,๕๙๐ ครัวเรือน รองลงมาคือ ตำบลบ้านตุม จำนวน ๙,๘๓๗.๒๙ ไร่ ๑,๐๒๐ ครัวเรือน และตำบลโนนสวรรค์ จำนวน ๗,๐๘๓.๕ ไร่ ๗๖๐ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หนองหลวง	๑,๕๙๐	๑๔,๐๖๓	๑๔,๐๖๓	๔๙๒๒๐.๕	๓.๕
โนนสมบูรณ์	๙๒	๕๒๐	๕๒๐	๑๗๖๘	๓.๔
พรสวรรค์	๒๙๒	๑,๙๕๖.๒๕	๑,๙๕๖.๒๕	๗๔๓๓.๗๕	๓.๘
บ้านตุม	๑,๐๒๐	๙,๘๓๗.๒๙	๙,๘๓๗.๒๙	๓๗๓๘๑.๗	๓.๘
โสกแสง	๒๕๒	๑,๙๗๐.๕	๑,๙๗๐.๕	๖๖๙๙.๗	๓.๔
โนนสวรรค์	๗๖๐	๗,๐๘๓.๕	๗,๐๘๓.๕	๒๖๒๐๙	๓.๗
รวม	๔,๐๐๖	๓๕,๔๓๑	๓๕,๔๓๑	๑๒๘,๗๑๓	

ที่มา รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (<http://farmer.doae.go.th/report>) พ.ศ.๒๕๖๖

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัด

ภาพที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๗๒ ห้วยบง ๖๐ เกษตรศาสตร์ ๕๐
- (๒) การเตรียมดินใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักเปลือกมันชนิดเก่าค้ำปี จากนั้นไถครั้งแรกโดยไถกลบวัชพืชก่อนปลูกด้วยผาน ๓ ให้ลึกประมาณ ๒๐-๓๐ ซม. แล้วทิ้งระยะไว้ประมาณ ๒๐-๓๐ วัน เพื่อหมักวัชพืชเป็นปุ๋ยในดินต่อไป ไถพรวนด้วยผาน ๗ อีก ๑-๒ ครั้ง ตามความเหมาะสม และไถยกร่องปลูก
- (๓) การปลูกมันสำปะหลังปลูกเป็นแถวแนวตรง เพื่อสะดวกในการบำรุงรักษาและกำจัดวัชพืช โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๑.๒๐ เมตร ระยะระหว่างต้น ๘๐ ซม. และปักท่อนพันธุ์ให้ตั้งตรงลึกในดินประมาณ ๑๐ ซม.
- (๔) ระบบการให้น้ำ อาศัยน้ำฝน
- (๕) การดูแลรักษา หมั่นตรวจแปลง ใส่ปุ๋ย และกำจัดวัชพืช
- (๖) การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือสูตร ๑๖-๘-๑๖ ในอัตรา ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ แบ่งใส่ ๒ ครั้งๆ ละเท่าๆกัน ในครั้งแรกให้ใส่หลังจากปลูกมันสำปะหลังแล้ว ๑ เดือน ครั้งที่ ๒ ใส่เมื่อมันสำปะหลังมีอายุได้ ๓ เดือน
- (๗) การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวเมื่ออายุมันสำปะหลังได้ ๘-๑๒ เดือน
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ขนส่งขายให้กับโรงแป้ง
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู แซ่ท่อนพันธุ์ก่อนทำการปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง

เกษตรกรในอำเภอนาจะหลวย มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง		▽	←		△							

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ... แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอนาจะหลวย มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนเป็นเงิน ๑๐,๑๐๐ บาท /ไร่

ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ต้นทุนการผลิต	เงิน (บาท)/ไร่
๑. ค่าท่อนพันธุ์	๑,๐๐๐
๒. ค่าเตรียมดิน/ค่าปลูก (ไถดะ,พรวนดิน,ยกร่อง)	๘๐๐
๓. ค่าปุ๋ย(อินทรีย์,เคมี)	๑๘๐๐
๔. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	๕๐๐
๕. ค่าดูแลรักษา,บำรุงรักษา	๕๐๐
๖. ค่าจ้าง(เก็บเกี่ยว,ขนส่ง)	๒๕๐๐
๗. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	๓,๐๐๐
รวมต้นทุนการผลิต	๑๐,๑๐๐
ผลผลิตเฉลี่ย ๕,๐๐๐ กก./ไร่	
ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ ๒.๐๒ บาท	

(ที่มา : .สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

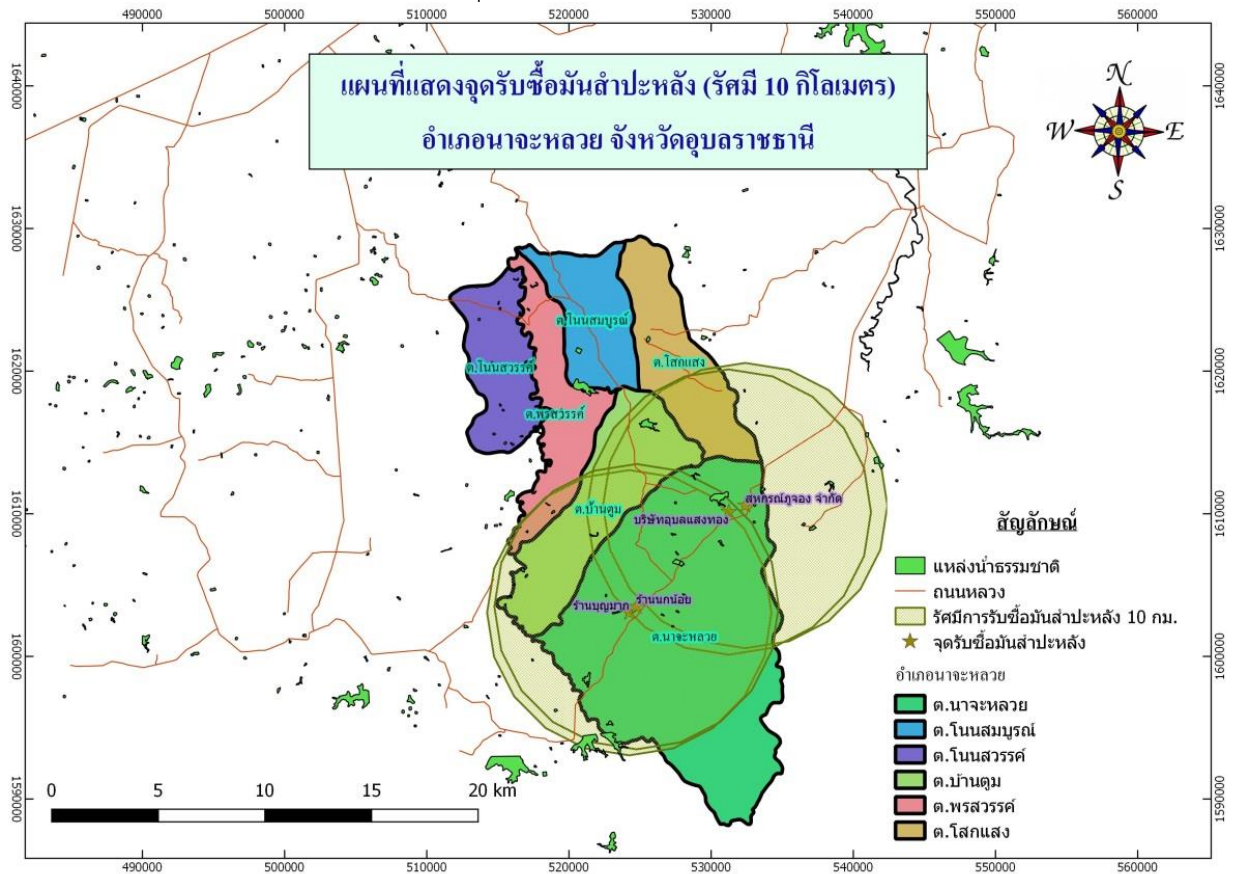
จากข้อมูลการตลาดของจุดรับซื้อมันสำปะหลังโรงงาน ในอำเภอนาจะหลวย มีความต้องการรับซื้อ (Demand) จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี แต่ปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ (Supply) จำนวน ๑๔๘,๓๔๕ ตัน/ปีสรุปได้ว่าความต้องการรับซื้อมากกว่าปริมาณผลผลิตจำนวน ๑๐๑,๖๕๕ ตัน/ปี แต่มีเกษตรกรบางส่วนนำผลผลิตไปขายยังอำเภอข้างเคียง คือบริษัท แป้งมันเอี่ยมอีสานอุตสาหกรรม จำกัด อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรอำเภอนาจะหลวย นิยมขายผลผลิต เป็น มันสำปะหลังหัวสด

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอนาจะหลวย มีจุดรับซื้อมันสำปะหลัง ๔ แห่ง

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอนาจะหลวย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านมันสำปะหลัง จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน - ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

นายรัชมี สุภานะโสม ได้ใช้เทคโนโลยี การปลูกมันสำปะหลังโดยใช้ระบบน้ำหมักมูลสุกร คือ การแช่ท่อนพันธุ์ในน้ำปุ๋ยหมักร่วมกับการให้น้ำหลังปลูก จะทำให้มันสำปะหลังออกรากมากกว่า ๒๐ ราก ซึ่งต่อมารากส่วนหนึ่งจะพัฒนาเป็นหัว ถ้ามีรากขนาดใหญ่หลายๆ ก็จะมีโอกาสเพิ่มผลผลิตหัวมันได้มาก โดยช่วงเดือนที่เกษตรกรนิยมปลูกกันมากคือ กุมภาพันธ์-มีนาคม ซึ่งเป็นช่วงแล้ง และรากจะเริ่มสะสมอาหารในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่มีน้ำสมบูรณ์ขึ้น การฉีดปุ๋ยหมักทางใบช่วยทุก ๑๕ วัน จะทำให้มี

เปอร์เซ็นต์แบ่งดีมาก คาดว่าปุ๋ยหมักมูลสุกรที่มีธาตุอาหารครบถ้วนและมีฮอร์โมนพืช จะช่วยกระตุ้นการสังเคราะห์แสงและการสร้างแป้ง

ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายรัศมี สุภานะโสม	๘	โนนสวรรค์	นาจะหลวย	๒๕๖๓	มันสำปะหลัง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าทางการ

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

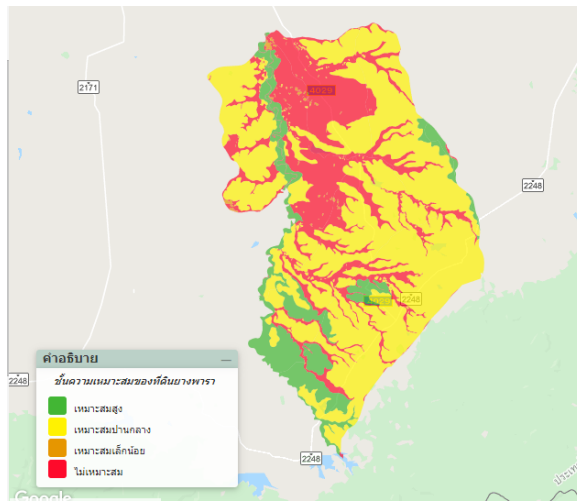
อำเภอนาจะหลวย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๒๗๘,๑๓๐.๑๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๓,๒๐๓.๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๖๗,๘๙๗.๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๒๒๓.๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๓ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๕,๘๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๕

ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพาราอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
นาจะหลวย	๑๒,๐๓๗.๖๐	๕๙,๔๒๕.๙๐	๑.๒๘	๙,๒๙๗.๘๑	๘๐,๗๖๒.๕๙
โนนสมบูรณ์	๔๐.๒๗	๑๑,๗๘๐.๓๐	๒๒๙.๙๖	๑๙,๗๕๗.๓๐	๓๑,๘๐๘.๓๓
โนนสวรรค์	๓,๒๗๗.๒๒	๒๓,๐๑๒.๗๐	๒๒๒.๑๓	๖,๕๐๙.๑๒	๓๓,๐๒๑.๑๗
บ้านตูม	๙,๒๗๐.๖๖	๓๒,๙๖๔.๒๐	๙๒.๕๔	๑๑,๘๕๔.๗๐	๕๔,๑๘๒.๑๐
พรสวรรค์	๕,๕๒๔.๘๖	๙,๕๗๔.๓๔	๖๖๙.๕๕	๒๐,๙๘๖.๔๐	๓๖,๗๕๕.๑๕
โสกแสง	๓,๐๕๓.๐๓	๓๑,๑๔๐.๐๐	๗.๐	๗,๓๙๙.๙๘	๔๑,๖๐๐.๘๑

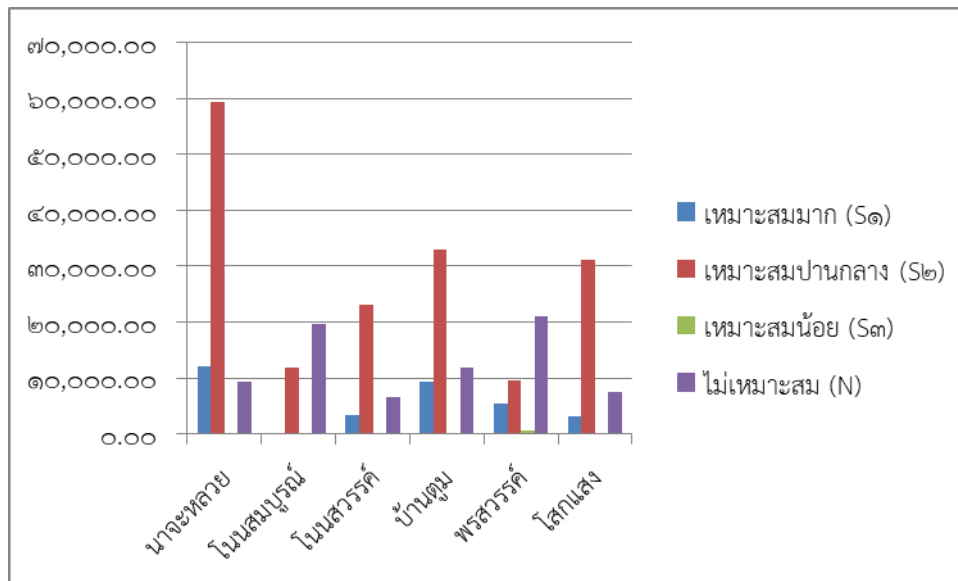
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย (ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๒๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

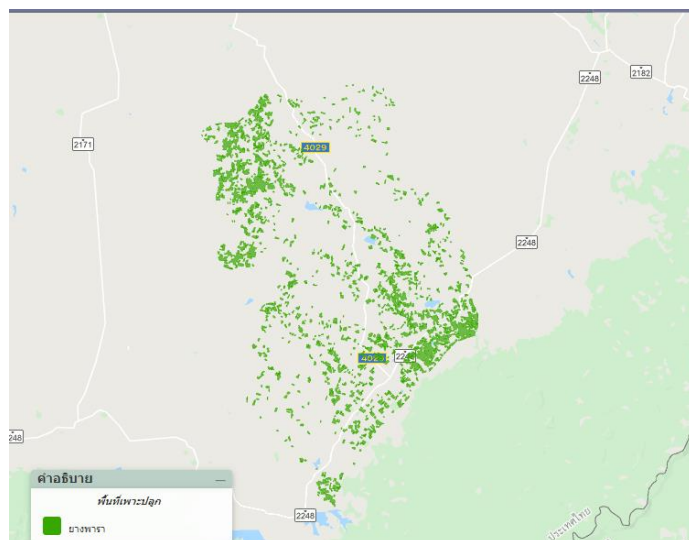
อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ จำนวน ๓๒,๔๓๖.๗๘ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลนาจะหลวยจำนวน ๑๓,๙๗๘.๖๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลโนนสวรรค์ จำนวน ๙,๒๐๒.๙๕ ไร่ และตำบลบ้านตูม จำนวน ๔,๓๐๕.๒๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	นาจะหลวย	๑๓,๙๗๘.๖๑
๒	โนนสมบูรณ์	๑,๐๘๙.๖๓
๓	พรสวรรค์	๒,๒๗๓.๗๓
๔	บ้านตูม	๔,๓๐๕.๒๕
๕	โสกแสง	๑,๕๘๖.๖๑
๖	โนนสวรรค์	๙,๒๐๒.๙๕
	รวม	๓๒,๔๓๖.๗๘

ที่มา: รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (<http://farmer.doae.go.th/report>) พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา

ภาพที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนาจะหลวย

(ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

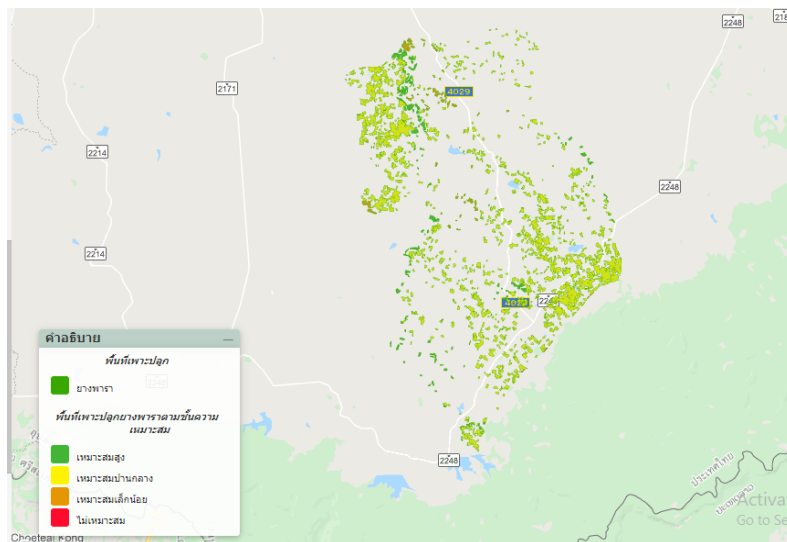
อำเภอนาจะหลวย มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๙,๒๓๙.๓๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๕๖๐.๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๕ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๕,๔๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๕ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๒๒๓.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๐.๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
นาจะหลวย	๕๑๖.๗๔	๑๑,๙๐๔.๒๐	๑.๒๘	๓๐.๕๖	๑๒,๔๕๒.๗๘
โนนสมบูรณ์	๐	๖๘๘.๘๗	๒๒๙.๙๖	๐	๙๑๘.๘๓
โนนสวรรค์	๖๗๒.๐๘	๗,๒๙๑.๐๗	๒๒๒.๑๓	๐	๘,๑๘๕.๒๘
บ้านตุม	๒๔๘.๕๘	๓,๑๗๒.๒๗	๙๒.๕๔	๐	๓,๔๑๓.๓๙
พรสวรรค์	๙๑๙.๕๑	๑,๑๗๕.๕๒	๖๖๙.๕๕	๐	๒,๗๖๔.๕๗
โสกแสง	๒๐๓.๖๔	๑,๑๙๓.๐๖	๗.๘๐	๐	๑,๔๐๔.๕๐

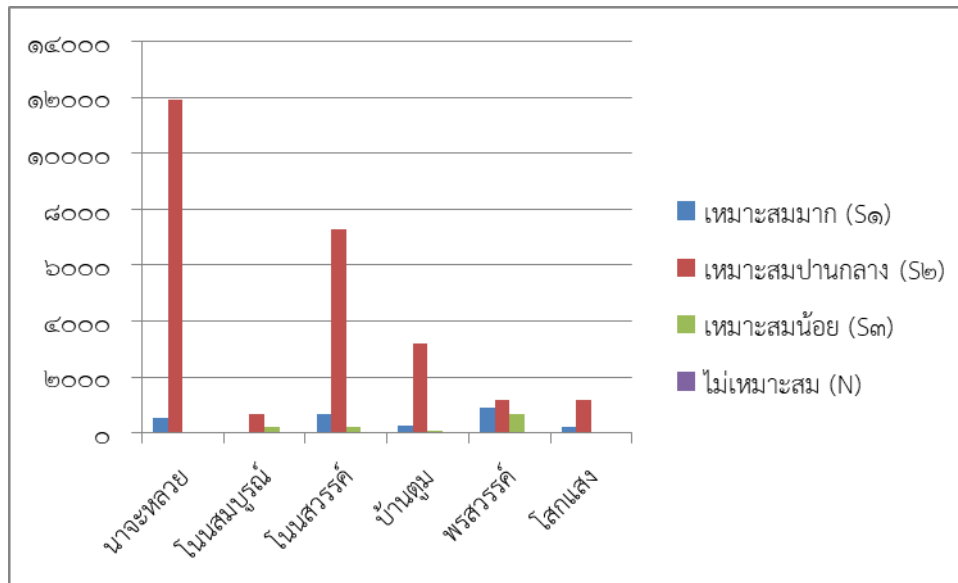
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย
(ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย

ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาจะหลวย
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

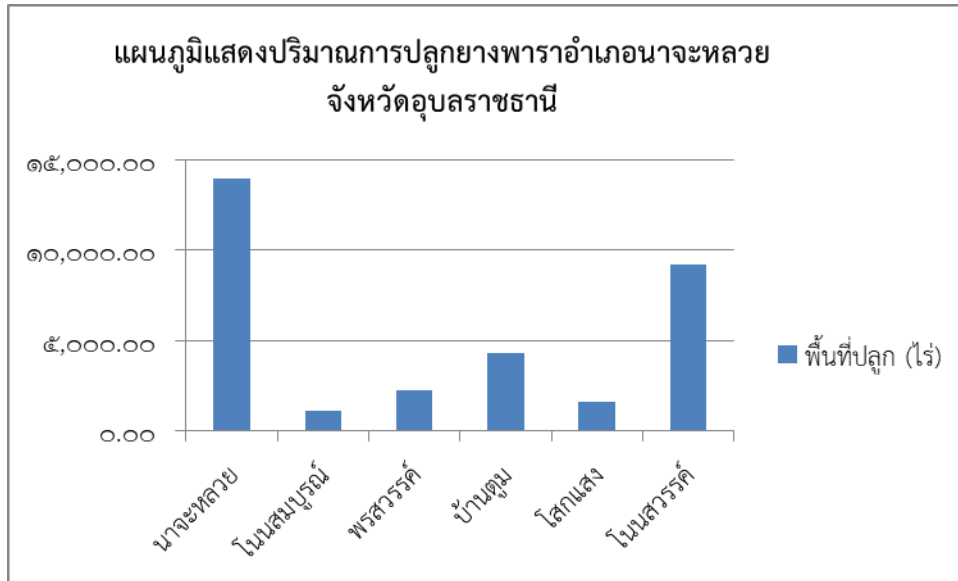
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอนาจะหลวย มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๓๒,๔๓๖.๗๘ ไร่ ๒,๙๗๘ ไร่
ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลนาจะหลวย จำนวน ๑๓,๙๗๘.๖๑ ไร่ จำนวน ๑,๒๔๐ ครัวเรือน รองลงมา
คือตำบลโนนสวรรค์ จำนวน ๙,๒๐๒.๙๕ ไร่ ๗๒๔ ครัวเรือน และตำบลบ้านตุม จำนวน ๔,๓๐๕.๒๕ ไร่ ๔๔๔
ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ กก./ไร่
นาจะหลวย	๑,๒๔๐	๑๓,๙๗๘.๖๑	๑๓,๙๗๘.๖๑	๓๔๙๔.๖๕๒๕	๒๕๐
โนนสมบูรณ์	๑๔๒	๑,๐๘๙.๖๓	๑,๐๘๙.๖๓	๒๖๖.๙๕๙๓๕	๒๔๕
พรสวรรค์	๒๖๒	๒,๒๗๓.๗๓	๒,๒๗๓.๗๓	๕๖๘.๔๓๒๕	๒๕๐
บ้านตุม	๔๔๔	๔,๓๐๕.๒๕	๔,๓๐๕.๒๕	๑๐๙๗.๘๓๘๘	๒๕๕
โสภแสง	๒๐๔	๑,๕๘๖.๖๑	๑,๕๘๖.๖๑	๓๗๒.๘๕๓๓๕	๒๓๕
โนนสวรรค์	๗๒๔	๙,๒๐๒.๙๕	๙,๒๐๒.๙๕	๒๓๐๐.๗๓๗๕	๒๕๐
รวม	๒,๙๗๘	๓๒,๔๓๖.๗๘	๓๒,๔๓๖.๗๘	๘๑๐๑.๔๗๔	

ที่มา : รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (<http://farmer.doae.go.th/report>) พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอจะหลวย, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การเตรียมดิน

- ควรไถพลึก ๒ ครั้ง หลังจากนั้นทำการไถพรวนอีก ๑-๒ ครั้งแล้วแต่ความเหมาะสม เพื่อให้พื้นที่เรียบสม่ำเสมอในขณะเดียวกันควรเก็บเศษวัชพืชออกให้หมดก่อนไถพรวนครั้งสุดท้าย

(๒) การใช้พันธุ์

- ใช้พันธุ์ส่งเสริม RRIM ๖๐๐ และ RRIT๒๕๑

(๓) วิธีการปลูก

- ระยะห่างระหว่างแถวในการปลูก ๓ x ๖ เมตร = ๘๙ ต้น/ไร่

(๔) การดูแลรักษา

- ในช่วงแรกควรกำจัดวัชพืชบ่อยๆโดยการถางหญ้าบริเวณรอบโคนต้นยางเพื่อไม่ให้ไปแย่งธาตุอาหารของต้นยางพารา

(๕) การจัดการดิน

- มีการพรวนดินและใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

(๖) การจัดการน้ำ

- ในช่วงหน้าแล้งควรมีการลดน้ำเสริมให้แก่ต้นยางพารา

(๗) การใช้ปุ๋ย

- การใส่ปุ๋ยในช่วงแรกจะใช้ปุ๋ยหินฟอสเฟต ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ๒๕ กรัมต่อหลุม ผสมกับดิน ใส่รองก้นหลุมส่วนการใส่ปุ๋ยในแปลงกิ่งตาควรใช้ปุ๋ยอย่างอ่อนสูตร ๑ สำหรับดินเหนียว หรือสูตร ๓ สำหรับดินร่วนหรืออาจใช้ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ แทน แบ่งใส่ ๔ ครั้งต่อปีครั้งละ ๓๖ กิโลกรัมต่อไร่ โดยวิธีหว่านรอบโคนต้น

(๘) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- ป้องกันโดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและมีการใช้สารกำจัดโรคพืชเช่น คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ

- (๙) การเก็บเกี่ยวผลผลิต
- ใช้แรงงานคนในการเก็บเกี่ยว

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอนาจะหลวย มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	ปลูก					←	→						
	เก็บเกี่ยว	←	→				←	→					→

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๕๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอนาจะหลวย มีต้นทุนการผลิตยางพารา โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๘,๘๐๐ บาท

ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๖ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ต้นทุนการผลิต	เงิน (บาท)/ไร่
๑. ค่าต้นพันธุ์	๓,๖๐๐
๒. ค่าเตรียมดิน/ค่าปลูก (ไถดะ,พรวนดิน,)	๔๐๐
๓. ค่าปุ๋ย(อินทรีย์,เคมี)	๒,๐๐๐
๔. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	๒๕๐
๕. ค่าดูแลรักษา,บำรุงรักษา	๕๐๐
๖. ค่าจ้าง(เก็บเกี่ยว,ขนส่ง)	๗๐๐
๗. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	๓,๕๐๐
รวมต้นทุนการผลิต	๑๐,๙๕๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

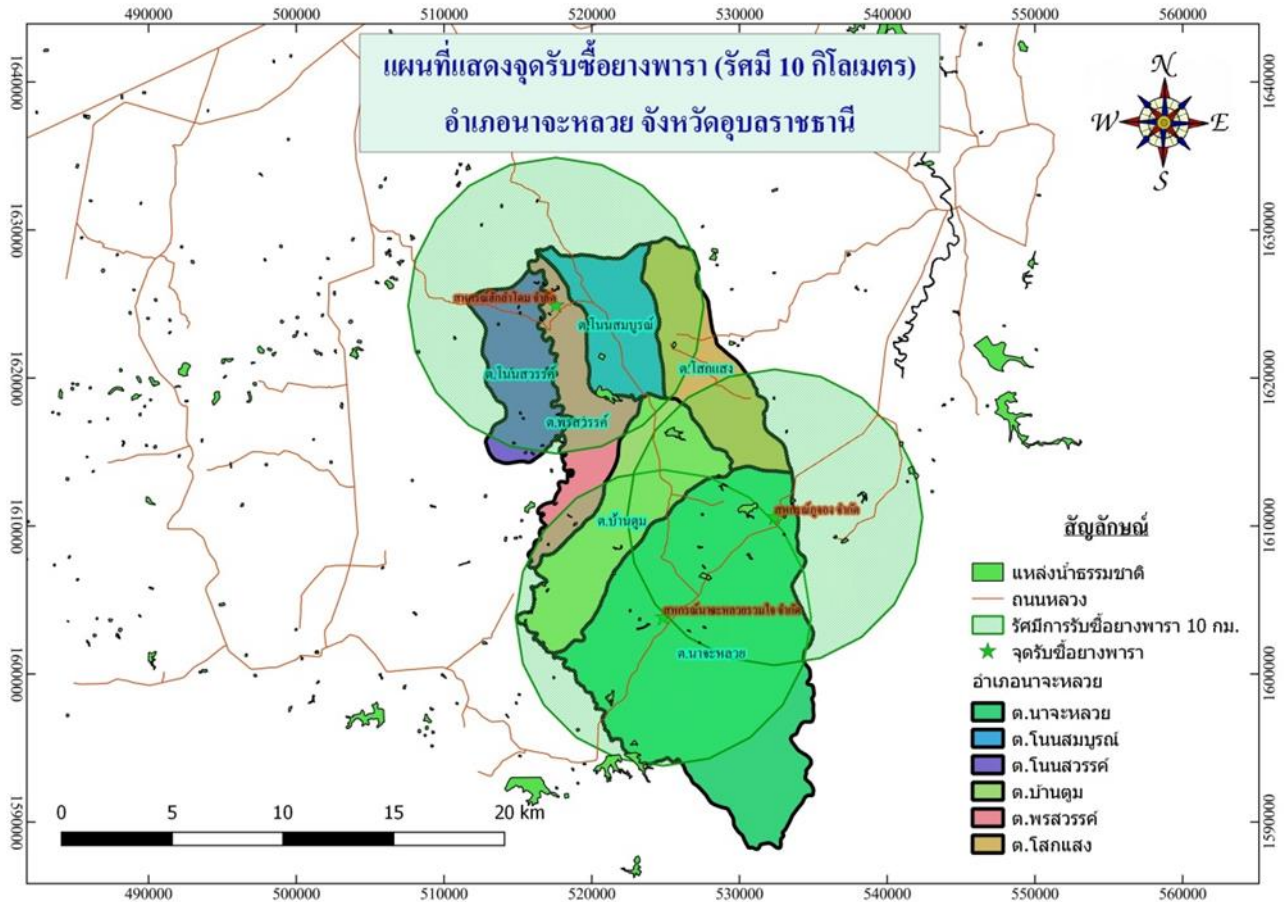
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

จากข้อมูลการตลาดของจุดรับซื้อยางพารา ในอำเภอนาจะหลวย มีความต้องการรับซื้อ (Demand) จำนวน ๕,๕๐๐ ตัน/ปี แต่ปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ (Supply) จำนวน ๗,๗๘๑ ตัน/ปี สรุปได้ว่าความต้องการรับซื้อน้อยกว่าปริมาณผลผลิตจำนวน ๒,๒๘๑ ตัน/ปี ซึ่งปริมาณผลผลิตที่เกินความต้องการของตลาด

ในเขตอำเภอนาจะหลวยนั้น เกษตรบางส่วนก็นำผลผลิตไปจำหน่ายที่อำเภอข้างเคียง คืออำเภอน้ำยืน และอำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี และบางส่วนเกษตรกรก็จำหน่ายในรูปแบบน้ำยางสด

(๑) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอนาจะหลวย มี ๓ แห่ง

ภาพที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอนาจะหลวย
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอนาจะหลวย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านยางพารา จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน - ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

นายหนัก พิมป์สอน อยู่บ้านเลขที่ ๙ หมู่ที่ ๙ บ้านโคกน้อย ตำบลบ้านดุม อำเภอนาจะหลวย

จังหวัดอุบลราชธานี มีความชำนาญด้านการปลูกยางพาราให้ได้ผลผลิตสูง คือ ๓๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ และเป็นประธานสหกรณ์กองทุนสวนยางนาจะหลวย จำกัด

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายหนัก พิมพ์สอน	๙	นาจะหลวย	นาจะหลวย	๒๕๖๓	ยางพารา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาจะหลวย,พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๒ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ราคาสินค้าเกษตรต่ำ	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน ๖. สินค้ามีปริมาณมาก	๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยด ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยานณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๕. รวมกลุ่มกัน ๖. หาพืชชนิดอื่นๆส่งเสริม	ทุกตำบล	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. การรวมกลุ่มเกษตรกร	๑. ไม่มีการรวมกลุ่ม ๒. กลุ่มขาดความเชื่อมั่น	๑. จัดให้มีการรวมกลุ่ม ๒. พัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง		
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การบรรจุหีบห่อ ๒. รับรองคุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง	๑. การบรรจุหีบห่อไม่สวยงาม	๑. จัดการอบรมบรรจุหีบห่อ		

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอหนองหานจะหลาย

ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (Strengths : S) ๑. มีพื้นที่ปลูกข้าวเยอะ ทุกหมู่บ้าน	จุดอ่อน (Weaknesses : W) ๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการ แปรรูป
ปัจจัยภายนอก	โอกาส (Opportunities : O) ๑. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตค่อนข้างมาก ๒. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ เช่น กรม พัฒนาที่ดินให้ความรู้เรื่องการปรับปรุง บำรุงดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมให้ความรู้เรื่องการจัดรูปที่ดิน ให้เหมาะสม ๓. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้ เรื่องการแปรรูปผลผลิตข้าว ๔. พื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การเพาะปลูก	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข ๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิต ข้าวพันธุ์ดี W๑+O๒) ๒. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูป ผลผลิตจากข้าว (W๑+O๓)
ภาวะคุกคาม (Threats : T) ๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. บางพื้นที่มีน้ำท่วมขัง	ST กลยุทธ์ป้องกัน ๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิต ขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) (S๑+T๑) ๒. สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน (S๑+T๒)	WT กลยุทธ์เชิงรับ ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้าง อาชีพเสริม เช่น การปลูกพืช อายุสั้น (W๑+T๒)

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว

๑.๒ แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

๑.๓ การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข
 - ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวพันธุ์ดี
 - ๒.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าว
๓. กลยุทธ์ป้องกัน
 - ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
 - ๓.๒ สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน
๔. กลยุทธ์เชิงรับ
 - ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. เนื้อหาต้องมีครบทุกหัวข้อ และเรียบเรียงลำดับแต่ละข้อจะต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด

๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ต้องเป็นข้อมูลที่ได้ทบทวนให้เป็นข้อมูลตามสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันในพื้นที่

๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูลว่ามาจากหน่วยงานอะไร ปี พ.ศ. อะไร ระบุไว้ได้ตาราง และรูปภาพ

๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง แผนภูมิ หรือแผนที่ประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน